

miran kut, širine od oko pet metara i duljine dva-deset metara. »Tu ćemo stati«, Lujo će, »ako će što htjeti gristi — dobro, a ako ne, onda ćemo pomalo kući«. Složimo svoje štapove i role, pa mjesto da ih opremimo varalicama, ovaj put navežemo na predvrapcu (forfah) udice broj 7, natakneimo gujavice, te započesmo lov, ja nešto više, a Lujo jedno par metara nizvodno. Voda je na tom mjestu lagano tekla, tako da je nylon sa olovom polako puto-vao po dnu podrhtavajući pri udarcima olova o šljunak i kamenje dna. Kad je nylon s olovom voda zanjela preveć koso nizvodno, izvukao sam ga iz vode, i zabačaj ponovio iznova. Najednom Lujo poviče: grize.. Za čas sam opazio da, okrećući brzo ručicu svoje role, nešto izvlači iz vode. Priđem bliže. Bio je to jedan lijep primjerak jeza: — kilaš. »Vidiš, počeo je, daj i ti brzo zabaci«. Zabacim i stanem vaditi olovo koje se nošeno strujom lagano kotrljalo dnom, kontrolirajući svaki drhtaj nylo-na. Odjedanput tr... trk, trk, zategnem, trzaj, stanem vući, i u tili čas izvučem jednog omanjeg jeza. Tako smo naizmjenice izvlačeći naše goste, do jedanaest sati ulovili svaki po par komada je-zova. Lujo se jedino ljutio da ne osjeća dobro ugrize, jer da ima predebeli nylon. Imao je na roli nylon 0.40 mm, to je doduše za špinanje idealno, ali za ovaj lov je malo predebeo. »Drugog nemaš kod sebe, pa lovi i dalje ovako!«, rekoh mu ja. Vlažni siječanjski dan kočio je udove, a lagani sjevernjak neugodno je milovao obraze, ali uprkos tome, bili smo neumorni, lovili smo ustrajno i dalje. Imam ga, poviče Lujo — štap se savio. »To ti je nešto ve-ćeg«, kažem mu ja. Priđem bliže i nakon par mi-nuta uspije nam izvući ovećeg linjaka. »Linjak«, začuđeno će Lujo — »pa sada je siječanjski«. Lijepog smo linjaka — od jedan i po kilograma — neko vrijeme malo začuđeno promatrali, pa nastavili lov. Ali čas zatim, evo ti ga i opet. I ponovo Lujo izvuče jednog lijepog linjaka. Lovili smo dalje. Meni je svaki čas griskalo i odnosilo gujavicu. Ra-srdim se, stavim manju udicu, i sada sam svaki čas izvlačio po kojeg omanjeg jeza. Ja samo »sitno«, a moj Lujo svega par metara dalje od mene, svaki čas vadi po nekog ovećeg jeza ili linjaka. »Tonko! Tonko, brzo, žuri se!« poviče Lujo. »Što je«, do-jurim, a kad tamo imam što vidjeti. Lujčekova se batina savila skoro do vode. »Što ti je to?«, povi-

ćem. »Zgrabi brzo moju kuku, pa ceš mi pomoći izvući tu ribu«, Lujo će mi. Skočim do naprtnjače, izvadim kuku, te stanem uz rub vode čekajući da se riba pojavi na površinu. Lujček je mirno nama-tao svoju rolu, i nakon par minuta uspjelo mu je podignuti ribu na površinu. Tamna silhueta neke velike ribe zalomatala je po površini vode, i svom snagom pojurila natrag prema dnu; rola je zazvr-ćala odmatajući nylon. »Šaran je to Lujo«, rekoh mu. »Bilo što bilo, ali užasno vuče«, Lujo će. Me-đutim, rola je pomalo zazvrćala, a riba ovog puta jurila uz vodu. Pomalo zatežući, namatajući i uma-rajući se, uspjelo nam je, da je opet privučemo bliže kraju. Zbilja je to bio ogroman šaran, čiji obrisi su se već lijepo nazirali kroz vodu. Lujo ga pomalo privuče kraju, zamahnem kukom — ali, promašio sam. Izbezumljena riba posljednim sna-gama pojuri još jednom u dubinu. Lujo se malo uzrujavao, ali sam ga uspio umiriti uvjeravanjem, da drugi put ne ću promašiti. I zbilja, za koju minutu iznemogla riba je oprezno vučena isplivala na površinu ali ovog puta tumačajući i plivajući pomalo nagnuta na bok. Lujo ju polako privuče uz obalu, a ja kres, zakvačim je kukom pa s njom van. Pred nama se nalazio šaran (veleljuskavi), im-pozantne veličine, koji je širom otvorao svoja me-kana usta, grčevito hvatajući zrak. »Nevjerojat-no!«, rekoh Luji, »ovakav komad uhvatiti u siječ-nju, u velikoj vodi, sa gujavicom na udicu broj sedam i s nylonom 0. 40. Često ono što je u teoriji nemoguće, to je u praksi više puta moguće, ali na-ravno, samo uz ovakav mir, hladnokrvnost i ustraj-nost, koje osobine ti posjeduješ, moj Lujček«. Ovaj primjer nabolje potvrđuje onu staru narodnu po-slovicu, da nijedna naglost ne valja. Zadovoljni slo-žimo našu spremu, pokupismo ulov, pa krenemo kući. Stigosmo kući, šaran je još bio živ. Izmje-rili smo ga i izvagali. Mjerio je u duljinu 88 cm, a težio je 12.58 kg. Zaista izvanredan primjerak svo-ga rođa ulovljen u slobodnim vodama.

A sada, na završetku napominjem, da je to još jedan udarac teoriji o životu ove ribe, koja za nju tvrdi da se u zimskim mjesecima povlači u du-bine na zimski san, dok ovaj slučaj tu teoriju obara, dokazujući da kako u životu riba, tako i u sportskom ribolovu nikakova iznenađenja nisu isključena.

Glavan Ivan

Ekскурzija na rijeku Cetinu

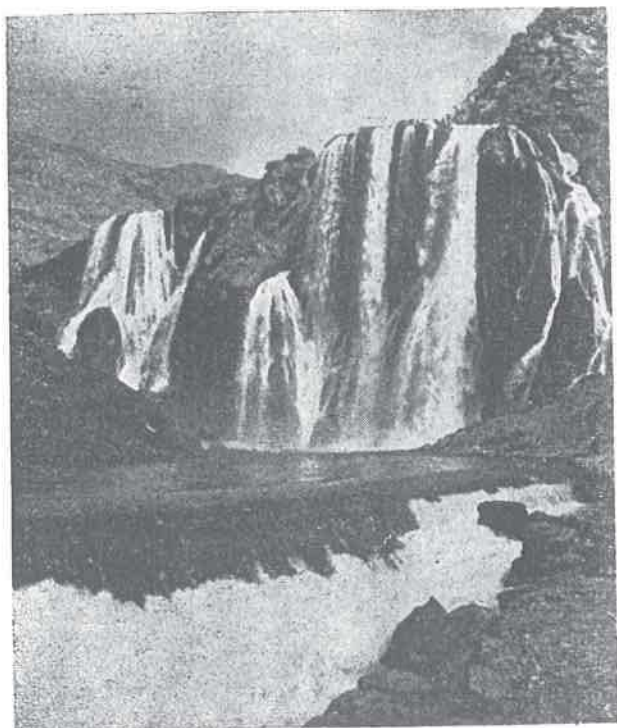
Po treći put došli su k nama u Knin na rijeku Krku izaslanici Instituta za slatkovodno ribarstvo iz Zagreba, da proučavaju ribe koje žive u rijeci Krki, a posebno pastrvu zloustu koja živi samo u gornjem toku Krke i više nigdje na svijetu. Osim toga oni proučavaju ribe iz Šarenog jezera, koje ima svoje veze sa Krkom. Među ostalim ove su godine imali za cilj, da utvrde vrijeme mrijesta zlouste i lovkarice i njihovo rasprostranjenje. A u svrhu usporedbe riba područja Krke sa ribama Cetinskog područja izaslanici su, uz suradnju našeg ribolovnog društva, koje je i dosad uvijek po-

magalo Institut u njegovim zadacima, organizirali ovog proljeća ekspurziju na rijeku Cetinu — zahvaljujući predusretljivosti predsjednika društva potpukovnika V. Kraljevića.

Preko 20 članova društva prijavilo se je za eks-kurziju i jedva su dočekali dan da zajedno krenu, veseli, što će i oni pridonijeti jedan mali dio nauč-nom ispitivanju vodenih stanovnika rijeke Cetine.

Učesnici su se podijelili na nekoliko grupa, ko-je su se rasporedile na određena mjesta rijeke u cilju ribolova.

Članovi Instituta pratili su grupe i od ulovljenih riba izabrali za proučavanje one primjerke riba, koje su smatrali karakterističnim.

Slapovi Krke

Prolazeći rano izjutra ispod Dinare prema izvorima rijeke Cetine sve je učesnike obuzeo zanos nad veličanstvenim djelom prirode, koja je mogla da ovaj planinski masiv digne nebu pod

oblake i da po njegovim surim grébenima, mrkim liticama, tajanstvenim gudurama, po širini i bi-strini vidika, kojim je ovaj gordi masiv obasjat — dade pečat i ljudima ovih bližih i daljih planinskih krajeva.

Dinarski masiv nije samo dao ljudima svoj pečat, nego je — među ostalim — taj pečat ubilježio u gradnju ribljeg svijeta, jer osim pomenute zlo-uste (zlqusta je nedavno stavljena pod zakonsku zaštitu kao prirodna rijetkost) u nadzemnim i podzemnim vodama Dinarskog planinskog sistema živi i oštrulja kao i druge veoma zanimljive i ri-jetke riblje vrste, koje još nisu potpuno istražene.

Gledajući Dinaru, njezine padine, promatrajući goli krš, gdje se od kamena i ne vidi pitome zemlje, — pa kad se poslije toga najednom ugleda sa takvog pustog mjesta pitoma polja puna vode i ze-lenila, puna obradive zemlje i pitomih sela, tada čovjeka obuzme oduševljenje, jer se u kratkom raz-maku vremena doživljava kontrast za kontrastom. Zar nije baš taj kontrast potakao književnika Be-govića i kompozitora Gotovca, da u svojim djelima iznesu bar jedan mali dio istine o ljudima ovoga kraja, kao i o njihovoj stvaralačkoj moći?

Mi smo proveli jedan dan u lijepoj prirodi, je-dan dan u neposrednoj blizini rijeke Cetine sa pu-nim zadovoljstvom, i istovremeno dali svoj obol proučavanju ribljeg bogatstva naših kraških rijeka.

Naše ribolovno društvo željelo bi da se na iz-voru rijeke Krke čim prije osnuje ribogojilište. Jedino tim putem spasila bi se od potpunog uni-štenja zlousta i lovkarica, dok turizmu i narodnoj privredi dao bi se podstrek, a nama športskim ri-barima jedno rijetko uživanje.

N. Škovrlj

Lov glavatice na rijeci Morači

I ove godine se sa nestrpljenjem očekivao lov gla-vatice. Početak ovog lova smatra se vrijeme povlačenja glavatice iz Skadarskog jezera u rijeku Moraču i Zetu. Ovo obično pada odmah iza proljetnih kiša.

Da bi glavaticu dočekali spremni, titogradski sport-ski ribolovci preduzeli su sve mjere, kako ne bi bili iz-nenađeni. Redovi su popunjeni i sa novim »ribarima« koji trebaju da dožive prvu vatru i krštenje. Najteže pitanje je bilo sa materijalom. Većini je bilo poznato, što je sve potrebno za ovakav dvoboj. Novajlije su naj-teže prošli. Bez iskustva i bez dovoljno »spreme« ušli su u odlučni boj.

Uslijed niskog vodostaja i velikih vrućina koje su vladale u mjesecu martu i aprilu, glavatica je sa za-kašnjenjem krenula tek poslije kiša.

Ribolovci su se našli na »položajima«. Već prvi re-zultati su govorili da će borba biti teška. Riba je ma-hom bila krupna. Ovom prilikom zaista su postojali svi uslovi da se položi ispit znanja i umješnosti. Bor-ba i okršaji su često puta bili dramatični. Teško je bilo izaći na kraj sa razjarenom ribom. Prema tačnim po-dacima i nas očevidaca, borba je trajala i po čitavi sat, da bi se samo jedan zakačeni komad savladao. Često puta je bilo i razočaranja. Taman u momentu kada je bilo potrebno samo da se izbacij napolje, glavatica pos-ljednijim jakim trzajem kida najlon i strjelovito se gubi u valovima rijeke Morače.

Karakteristično je napomenuti da su komadi ma-hom bili teži. Bilo je primjeraka i do 15 kilograma. Jedan ribolovac je ulovio glavaticu od 13 kilograma na najlonu broj 40. To je zaista uspjeh kada znamo, ka-kva je tu vještina bila potrebna da se savlada ovakav veliki komad i sa ovako tankim najlonom.

Vjeruje se da je bilo i većih komada od 15 kilo-grama, ali ih uslijed slabog materijala nijednom ribo-lovcu nije uspjelo savladati i izvući. Mnogi su bili u potpunosti »razoružani« od strane glavatica, koje su im u dvoboju uspjele odnijeti varalice i često puta i veći dio najlona. U nedostatku istog mnogi su bili iz-bačeni sa »fronta«, jer je do materijala kod nas još uvijek teško doći, a naročito do velikih trokrakih udica koje se upotrebljavaju za ovaj lov.

Računa se da je u toku aprila i maja ulovljeno preko 1.000 kilograma glavatice od strane sportskih ribara iz Titograda. Nije rijedak slučaj bio da su pojedinci do-nosili iz lova po 3 do 4 veća komada, što je često te-žilo preko 20 kilograma. Takvi nazovimo »sportisti« nisu rijetki među članovima sportskog ribarskog dru-štva »Titograd«. Ma da je Upravni odbor preduzimao izvjesne mjere u pogledu sprečavanja ovakvog načina korištenja ribolovnih voda od strane sportskih ribo-lovaca, nije postignut nikakav uspjeh.

D. D.